

APOCA

Butlletí Català d'Informació Notarial

Editorial

LA QÜESTIÓ CASTELLANA

En la biblioteca de l'Associació d'Amics del Notariat Català (AANC) hi ha un llibre de Guillem Graell (La Seu d'Urgell 1846, Barcelona 1927), publicat a Barcelona l'any 1902, titulat "La cuestión catalana", en el que, entre altres temes, l'autor traça una comparativa entre les recaptacions fiscals de Madrid i Barcelona; es refereix a la impotència de Madrid per defensar la integritat del territori i sostenir la pau pública i esbossa una teoria constituent.

Guillem Graell, tot i que havia estudiat filosofia i lletres, va destacar sobretot com a economista: va ser fundador de la Societat d'Estudis Econòmics i secretari de Foment del Treball Nacional (corrien uns temps en què les persones cultes mostraven interès per molt diverses disciplines). El senyor Graell, regionalista convençut, té un bust dedicat al passeig de Sant Joan de Barcelona.

Si portem a col·lació aquest llibre de Guillem Graell és per posar de manifest que parlar de l'anomenada qüestió catalana és un tema recidivant, com una malaltia, que es pateix tant a les nostres terres com a les de Ponent.

A les conclusions del llibre citat, Graell formula una sèrie d'afirmacions que, els nostres lectors ho podran comprovar de seguida, avui continuen tenint una absoluta vigència: "La cuestión es la siguiente: se reconoce o no la gravedad de la cuestión catalana. Si no se reconoce, la ola crecerá hasta que nos ahogue a todos. Si se reconoce, hay que cuidar de resolverla para poner término a una agitación que imposibilita la libre acción de los gobiernos, pues darían éstos muestra de gran inexperiencia si creyeran que se puede gobernar sin el concurso moral de Catalunya (...) La mayor dificultad que de momento se ofrece es el cambio constitucional. Los partidos dominantes se resisten a abrir un periodo constituyente (...)".

ÍNDEX

1 EDITORIAL

La qüestió castellana

3 BREUS

Una necrològica

Una Mutualitat sota sospita

Una altra porta tancada

El suïcidi d'un notari

En interès de la família

COL·LABORACIONS

14 *Poble, independència i legalitat, Ignasi Faura*

14 *Ticking time bomb scenario, Àlvar Espinosa*

14 *Els testaments de Carles II i alguns notaris catalans de l'època, Ignasi Casanovas Permanyer*

30 NO TA RIAS

Consultori del Doctor Escrivà

Graell acabava demanant la reforma de la Constitució de l'Estat espanyol, i la creació o el restabliment de la Diputació única, dels Consells de Comarca i dels Municipis amb vida pròpia, agrupant els que no puguin tenir-la. Igualment demanava que l'Estat lliurés les contribucions directes, la territorial i la industrial, a la Diputació i l'urbana als municipis, com és pràctica, segons afirmava, en totes les nacions cultes.

De l'anomenada qüestió catalana s'ha continuat parlant mantes vegades, abans i després de la publicació d'aquest llibre de Graell. Fins i tot recentment ha estat tema de debat en un cos tan poc debatidor com ara el notarial. Així, no fa gaires setmanes, en una revista notarial madrilenya, que volem pensar que només representa un sector d'aquest cos de funcionaris, s'han publicat un conjunt d'articles sota la rúbrica "La cuestión catalana". Tres d'ells estan escrits per notaris i un per un periodista que deu ser amic de la casa. Crida l'atenció que només un dels quatre articulistes arribi a algunes conclusions semblants a les que fa més d'un segle el regionalista Graells va plasmar al seu llibre. Tot i així, Graell el supera amb claredat expositiva.

En definitiva: tots els articulistes d'aquesta revista castellana es manifesten com a mínim reticents a l'hora de reconèixer obertament el dret a decidir a favor dels catalans i alguns, la majoria, es mostren clarament hostils al seu reconeixement.

Potser ha arribat el moment de canviar de perspectiva i fer palès que el que està en qüestió no és tant l'existència d'un país com Catalunya (que ha resistit embats més durs que el present) sinó una certa idea d'Espanya, de l'Estat espanyol, imposada des de Castella i que no ha estat acceptada de grat pels altres pobles que l'integren. Des d'aquesta òptica castellana es nega fins i tot la possibilitat d'intentar una redefinició de l'Estat d'acord amb la voluntat lliurement expressada pels ciutadans d'una de les nacions que històricament van fer possible l'existència del que avui anomenem Espanya. Ni tan sols s'accepta que aquests ciutadans formin part de la nació catalana i, per tant, es nega que Espanya sigui un Estat integrat per diverses nacions.

De la mateixa manera que Maragall, a la seva Oda a Espanya, volia parlar en una llengua no castellana al conjunt dels espanyols (certament sense ser gaire escoltat), nosaltres, des d'aquesta revista convidem a un debat obert i sense exclusions sobre la que hem anomenat qüestió castellana. Ens agradaria, com a Maragall, ser escoltats. Que les revistes notariales espanyoles deixin de d'ocupar-se tant de la qüestió catalana i comencin a preocupar-se per la qüestió castellana, que potser és de més difícil solució.

EDITA:
ASSOCIACIÓ D'AMICS
DEL NOTARIAT CATALÀ

Una necrològica

Amb motiu del traspàs del notari i exdegà del Col·legi Notarial de Catalunya, José Félix Belloch, el seu company Joan Carles Ollé va publicar un obituari a "La Vanguardia", que més semblava un panegíric o una lloa que no pas una necrològica en sentit estricte: "El seu llegat és molt remarcable i perdurà -deia el degà articulista- (...) Fou el principal impulsor de la històrica fusió amb el cos de corredors de comerç en l'any 2000 (...) decisió que s'ha demostrat encertada i positiva per a la societat (...) Va tenir l'encert d'iniciar en el Consell General del Notariat l'etapa de modernització tecnològica (...) que ha resultat clau per al futur de la professió (...) Ha estat el millor especialista del vigent sistema espanyol de seguretat jurídica preventiva des de la vessant política institucional. Adversari temible dialècticament, conreava amb passió valors com la voluntat de servei, l'ètica i la lleialtat". L'articulista conclouia, d'una manera un

tant sobtada, que l'exdegà traspasat "deixa un gran buit".

Una necrològica, segons resulta dels diccionaris a l'ús, és un breu resum biogràfic que

es publica generalment en un diari, d'una persona traspasada fa poc temps. Sovint, però, la mort d'una persona és un pretext per posar en relleu algunes de les virtuts, reals o inventades, que van ornar la seva vida. En alguns casos (pocs) l'obituari s'aprofita també per destacar alguns defectes (reals o inventats) de la persona difunta i, si l'autor

de la necrològica té una professió semblant a la del biografiat, l'obituari per convertir-se, com ara és el cas, en una defensa d'alguns aspectes molt i molt discutibles de la història recent del notariat, en una mena d'autodefensa: així, la fusió dels notaris amb els corredors i l'accelerada incorporació a les noves tecnologies dels despatxos notariais són dues mesures no es poden qualificar sense matisos, com fa l'autor de l'obituari, d'encertades, ja què han estat i continuen essent discutides per una part no menystenible

del cos notarial. D'altra banda, també és sorprenent que s'identifiqui el notari Belloch com el millor especialista en el vigent sistema espanyol de seguretat jurídica preventiva, i que no se citi el notari Mezquita, que és autor d'una il·luminadora tesi doctoral sobre la matèria.

Escrivint aquest tipus de frases, tot i que s'amaguin en un obituari, es pot incórrer en una certa deslleialtat amb el passat i llavors sí que deixem un gran buit històric que algú sens dubte haurà d'omplir en el futur.

Una mutualitat sota sospita

El passat 19 de setembre, un membre de l'associació d'Amics del Notariat Català, va trametre una carta de resposta a una altra datada uns dies abans, del President del Consejo Superior del Notariado, en la qual aquest negava que existís cap perceptor de la Mutualitat que hagués cobrat quantitats d'aquesta institució sense tenir dret a cobrar-les i, interpretant a la seva manera la llei de protecció de dades, a la vegada que subministrava una informació no

demanada, deia que aquella normativa l'impediria la revisió detallada de la documentació existent als arxius de la Mutualitat.

Reproduïm els paràgrafs més destacats de la carta tramesa pel nostre company que, fins el dia d'avui, no ha obtingut cap resposta.

“Sóc conscient que us estic demanant unes dades dels anys noranta del segle passat, però si ho faig és perquè fins ara no he obtingut cap resposta satisfactòria a la meva petició, que em sembla que no ha estat ni entesa ni atesa degudament.

Consti la meva convicció que la carta que ens va enviar el 1994 el llavors president de la Mutualitat obeïa al propòsit de posar ordre a aquell organisme i d'ampliar el nombre de beneficiaris; en una paraula, reformar-la. El que passa és que, mogut per aquest noble propòsit, es va veure en la tessitura de posar de manifest la existència de certes irregularitats existents fins llavors a la Mutualitat. És d'aquestes irregularitats de les quals vull ser informat.

En concret: acarada la teva resposta amb la carta

que en el seu moment ens va trametre, el dia 21 de juliol de 1994, el llavors President de Mutualitat, comprovo que existeixen algunes contradiccions importants entre ambdues missives: allí on ell afirmava que volia excloure de la Mutualitat a les persones que no tenien dret a ser-hi, tu afirmes que “ni un solo perceptor cobrava cantidades sin tener derecho a ellas”. A la carta de l'any 1994 es deia també que el règim retributiu no era igual per a tots els mutualistes, i tu, sense negar aquesta afirmació, dius que “las diferencias retributivas provenían (...) de los acuerdos adoptados por la Junta del Patronato”, sense aclarir quins criteris seguia la Junta per desigualar als mutualistes i, en conseqüència, sense esvair del tot l'ombra d'amiguisme i corporativisme mal entès que plana sobre aquells acords.

Si no és molt demanar voldria una mica més de claredat sobre aquests dos punts.

Per altra banda, em dius que la Llei de Protecció de Dades t'impedeix subministrar-me tota la

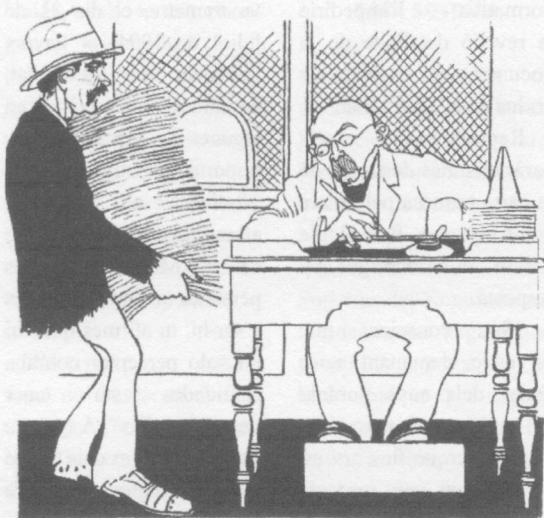
informació detallada que jo demanava. No sé si això és exactament així: no podem convertir la Llei de Protecció de Dades en una espècie de Llei de “Secretos Oficiales”, com la que existia durant el franquisme. En tot cas, si això és com tu dius, voldria saber per quins set sous em subministres informació sobre les quantitats que cobrava un meu parent de la Mutualitat, sense que ningú te l'hagi demanada i sense haver-te informat prèviament de quina o quines persones són els seus hereus i els seus parents més propers.

En qualsevol cas, m'agradaria que em diguessis què és el que et va impulsar a subministrar-me únicament la informació de la Mutualitat relativa al meu parent: tal vegada volies desactivar la meva petició? He donat a llegir la teva carta a algun company i ell ho interpreta com un gest d'estranya prepotència (ell va fer servir un altre adjectiu que t'estalvio) i em recomana que, ja que has obert un canal d'informació, el complementis dient-me el que han cobrat de la Mutualitat els parents

dels diferents membres de les diferents Junes del Patronat. Espero que no tinguis cap inconvenient a fer-ho. Quan més aviat millor.

També voldria saber, en definitiva, quins són els documents que jo, com a mutualista, podria consultar, quan em desplaç a la seu de la Mutualitat a Madrid amb intenció de consultar-los. Fins ara no n'he pogut consultar ni un de sol. El fet que alguns no estiguin informatitzats no pot servir d'excusa o coartada per a impedir la seva exhibició. Imagines el que diria un client si jo em negués a entregar-li una còpia amb el pretext que la matriu corresponent del Protocol encara no està informatitzada?

Sovint tinc la impressió, quan llegeixo els vostres comunicats, d'estar llegint aquella divertida i colpidora novel·leta de Voltaire, Cándid, on el protagonista, parodiant Leibnitz, davant de qualsevol desastre natural o humà, repetia que, malgrat tot, vivíem en el millor dels móns possibles. ¿Formem part nosaltres del millor dels notariats possibles? Em

sembla que tots sabem perfectament que això no és així: només cal que ens decidim a dir-ho i a efectuar la corresponent autocrítica, cada dia més necessària.

En definitiva, la meua impressió és que parlem dos idiomes diferents, i no precisament pel fet que tu t'expressis en castellà i jo indistintament en castellà i en català. No compartim ni la mateixa perspectiva, ni la mateixa filosofia entorn al notariat i, per tant, no ens entenem. Ho lamento, de veritat que m'agradaria que això no fos així”.

Com ja hem dit, aquesta carta no ha

merescut cap resposta per part de la Junta del Patronat de la Mutualitat. Una altra oportunitat perduda per demostrar que les al·legacions a la democràcia interna, la transparència i la solidaritat amb els mutualistes són quelcom més que paraules buides. No som els primers que ho posem en relleu.

Una altra porta tancada

També el passat mes de setembre, el President de l'associació d'Amics del Notariat

Català va adreçar una petició als defensors dels clients de les principals entitats financeres de l'Estat. Reproduïm a continuació el contingut d'aquesta petició, redactada en castellà, per raó del domicili dels destinataris, així com de la resposta desestimària, sorprenentment redactada en català, donada a Madrid pel defensor del client d'una de les entitats de crèdit amb seu a Catalunya.

La petició: "1.- La asociación que represento, "Amics el Notariat català", constituïda el 25 de noviembre de 2008 y con NIF G64996721, está integrada por diversas personas, vinculadas o no al notariado, unidas por un mismo deseo de dignificar esta antigua profesión. En concreto el artículo 2 de sus Estatutos establece, entre otras finalidades, les de "promoure i dignificar la imatge del notariat (...)"

2.- Prácticamente todos los miembros de esta asociación son usuarios de los servicios bancarios y también de los prestados por los notarios.

3.- Prácticamente todos los miembros de

esta asociación, también los que son fedatarios públicos como yo, han podido comprobar personalmente, a lo largo de estos últimos años, que en el momento de solicitar determinados servicios bancarios (verbigracia, la concesión de un préstamo hipotecario, su cancelación, la concesión de un póliza de crédito), no han podido elegir —o han tenido importantes dificultades para elegir— notario, ya que los representantes de las oficinas bancarias correspondientes les han dirigido a determinados despachos notariales donde se concentraba la documentación bancaria de la entidad de que se trataba.

4.- Esta actuación de los representantes o empleados de determinadas oficinas bancarias obedece, según se dice, a un acuerdo subrepticio establecido entre dichas oficinas bancarias y algunos despachos notariales, los cuales se obligan a satisfacer determinada cantidad a los primeros y/o a mantener una importante cuenta corriente en el

Banco de que se trate, a cambio de obtener la firma o la intervención de un número considerable de documentos bancarios, con el agravante de que, en muchos casos, dicha comisión, según se dice, se repercute a los clientes.

5.- Todo esto, si es así, distorsiona y envilece la actuación de unos (algunos bancos) y de otros (algunos notarios) y perjudica notoriamente a los usuarios que, como los integrantes de la asociación que represento, utilizan los servicios bancarios y notariales.

6.- Conviene poner de relieve que las Juntas Directivas de los Colegios Notariales no han investigado a fondo las conductas irregulares de determinados notarios conectados con la banca, y que las pocas veces que este asunto ha sido planteado, directa o indirectamente, ante los Tribunales, tampoco ha habido una decidida voluntad de llegar hasta el fondo del asunto. De manera que, casi como último recurso, queda la intervención del Defensor del Cliente, persona que, por su independencia

de criterio y buen hacer acreditado, pensamos que, una vez estudiado el tema, dictará la resolución que sea más conforme con los principios de la buena fe, la equidad y la confianza recíproca.

7.- Es cierto que en este escrito no se denuncian actuaciones concretas, pero no se trata de acusar a unos representantes bancarios determinados que, por otra parte, es posible que ya no trabajen para la banca o se encuentren en el paro, sino de intentar poner remedio a una situación que casi podríamos decir que es de dominio público y que viene siendo tolerada por las altas instancias de una y otra institución.

Elevamos, pues, en los términos aquí consignados, una reclamación ante el Defensor del Cliente de la entidad arriba citada, a fin de que se investiguen los hechos denunciados y, de comprobarse su veracidad, se tutelen y protejan los derechos de los usuarios de los servicios bancarios”.

La resposta del defensor del client de l'entitat bancària

va ser, com ja hem dit, desestimatòria. La reproduïm també a continuació, per tal que serveixi de guia i orientació a possibles futurs reclamants.

“Primer.- Per la part reclamant es formuló reclamació, que va tenir entrada a aquesta oficina del Defensor del Client en data 19 d'Agost de 2014.

A la citada reclamació, el reclamant, com a President de l'entitat “Amics del Notariat Català”, exposa una sospita sobre la forma d'actuar de l'entitat bancària que semblaria que s'està estenent entre els Notaris als quals representa i que, de verificar-se, atemptaria contra el principi de lliure elecció de notarj.

Concretament, el Sr. president demana que s'investigui si CaixaBank dóna instruccions en el sentit que els seus clients únicament puguin constituir escriptures públiques i pólisses amb uns determinats Notaris –aquells que tinguin dipositats una determinada quantitat de diners a l'entitat bancària–.

Segon.- Admesa la seva reclamació de conformitat amb el que estableix l'article 16 del Reglament del Defensor del Client, es va donar trasllat de la mateixa a l'entitat afectada per a que formulés les oportunes al·legacions dins el termini de vint dies a comptar des del moment de rebre el trasllat.

Tercer.- L'entitat reclamada no ha formulat al·legacions.

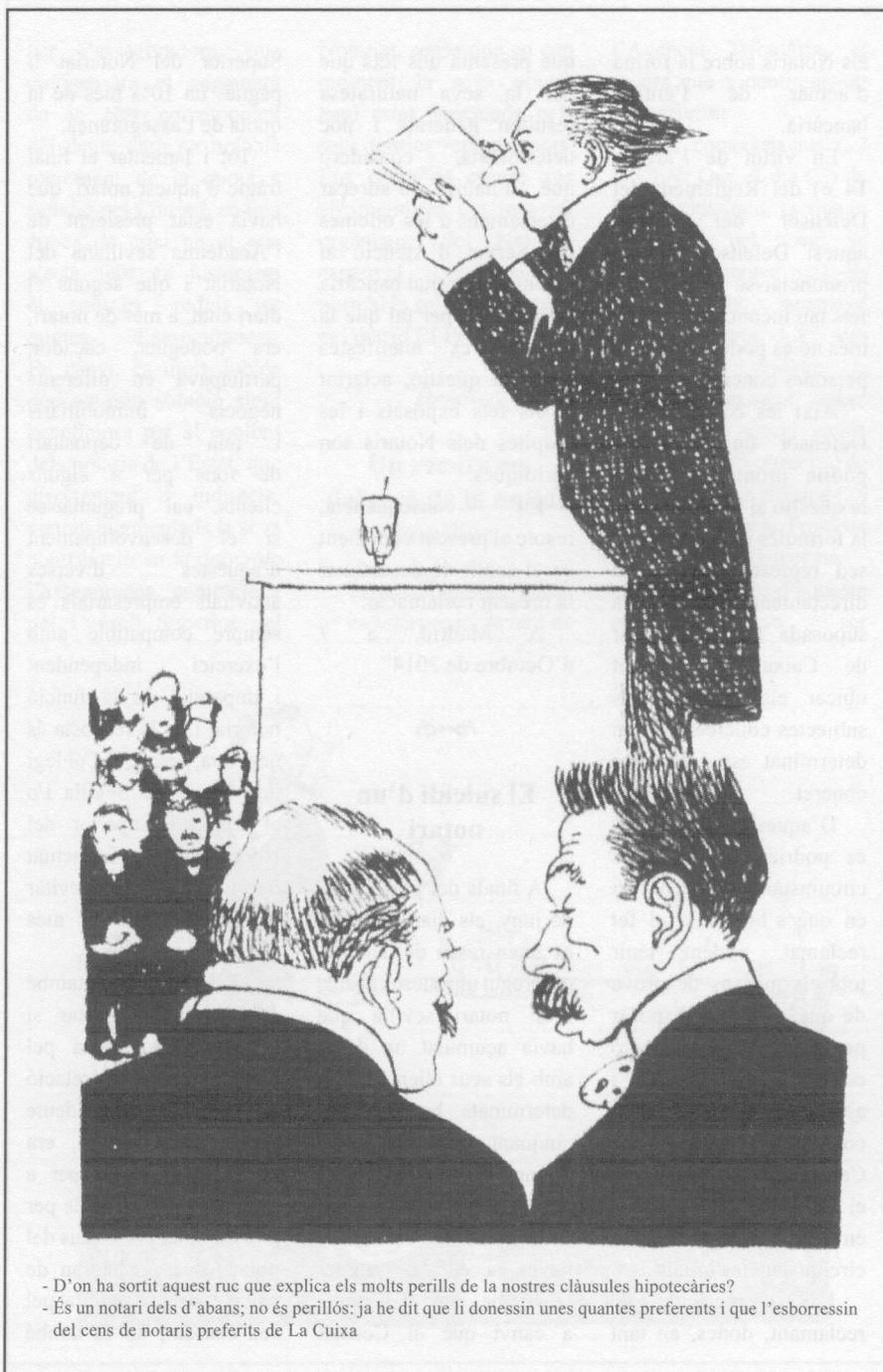
Quart.- La quantia del present expedient és indeterminada.

Cinquè.- S'han complert les previsions exigides per l'apartat quart de l'article 12 del citat Reglament.

En base a aquests fets, hem d'efectuar les següents

CONSIDERACIONS:

Única.- L'escrit presentat pel Sr. reclamant davant aquest organisme no exposa una situació concreta sobre la qual s'hagi d'emetre una resolució en sentit favorable o desfavorable, sinó que el que es pretén és que aquest Defensor es pronunciï sobre un rumor o brama que semblaria que s'està estenent entre

els Notaris sobre la forma d'actuar de l'entitat bancària.

En virtut de l'article 14 c) del Reglament del Defensor del Client, aquest Defensor no pot pronunciar-se sobre uns fets tan inconcrets, i que a més no es poden atribuir a persones concretes.

Així les coses, aquest Defensor únicament es podria pronunciar sobre la qüestió si la reclamació la formulés un Notari (o el seu representant) afectat directament per aquesta suposada forma d'actuar de CaixaBank, podent ubicar els fets en uns subjectes concrets i en un determinat espai i temps concret.

D'aquesta manera, es podrien conèixer les circumstàncies i el context en què s'ha donat el fet reclamat, podent tenir tots els mitjans de prova de què es pugui disposar per emetre una resolució concreta al cas concret i ajustada a Dret, i podent condemnar l'actuació de CaixaBank, si aquest fos el cas, en tots els supòsits en què es donessin circumstàncies iguals.

L'escrit presentat pel reclamant, doncs, en tant

que presenta uns fets que per la seva naturalesa resulten generals i poc determinats, considero que s'hauria d'adreçar directament a les oficines del Servei d'Atenció al Client de l'entitat bancària CaixaBank, per tal que la mateixa es manifestés sobre la qüestió, aclarint si els fets exposats i les sospites dels Notaris són verídiques.

En conseqüència, resolc el present expedient en el sentit de desestimar la present reclamació.

A Madrid, a 7 d'Octubre de 2014"

El suïcidi d'un notari

A finals del passat mes de juny, els diaris estatals es feien ressó del suïcidi, ocorregut uns mesos abans, d'un notari sevillà que havia acumulat un deute amb els seus clients i amb determinats bancs d'uns cinquanta milions d'euros. Segons el diari EL PAÍS del dia 30 de juny de 2014, l'asseguradora Berkeley havia accedit a satisfer la major part del deute a canvi que el Consell

Superior del Notariat li pagués un 10% més de la quota de l'assegurança.

Tot i lamentar el final tràgic d'aquest notari, que havia estat president de l'Acadèmia sevillana del Notariat i que segons el diari citat, a més de notari, era bodeguer, caçador, participava en diferents negocis immobiliaris i feia de depositari de fons per a alguns clients, cal preguntar-se si el desenvolupament d'aquestes diverses activitats empresarials és sempre compatible amb l'exercici independent i imparcial de la funció notarial i, si la resposta és negativa, perquè el Col·legi de Notaris de Sevilla i/o el Consejo Superior del Notariado no havien actuat oportunament per evitar que la pilota es fes més gran.

D'altra banda, també ens podem preguntar si la solució apuntada pel diari EL PAÍS en relació al pagament del deute acumulat pel notari, era la més convenient per a tots. Sens dubte ho és per a la família i els hereus del notari, que no hauran de pagar el deute acumulat pel seu causant; ho és també

per l'asseguradora, que compensarà el pagament de la part corresponent del deute amb un notable increment de la quota a satisfer pel Consell, en una època de crisi on el que s'està fent és justament el contrari: reduir les quotes d'assegurances. En canvi, és molt dubtós que aquesta solució sigui beneficiosa per al conjunt dels notaris de l'Estat, que directament o indirecta, veuran augmentada la seva contribució en la quota de l'assegurança contractada pel Consell Superior del

Notariat, sense que en cap moment la seva opinió hagi estat demanada pels seus teòrics representants. Ens costa de creure que els membres del més alt organisme del Notariat espanyol considerin normal la solució apuntada pel diari ELPAÍS.

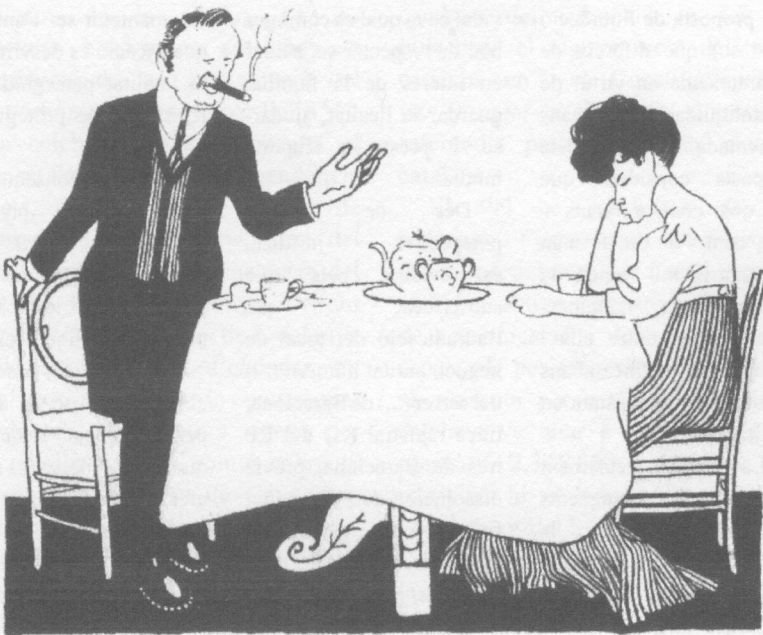
Un recurs en defensa de la unitat familiar.

El passat mes de juliol, es va interposar, davant de

l'Agència Tributària, el recurs que a continuació transcrivim:

"Els compareixents (...) DIUEN: Que el dia (...) de 2010 mitjançant escriptura autoritzada pel notari de Barcelona, senyor (...) els compareixents, juntament amb el senyor J.A., van procedir a disoldre la comunitat existent sobre el local de negoci entitat número (...) del carrer (...) de Barcelona, finca registral (...) del Registre de la Propietat número tres de Barcelona.

Que en virtut d'aquesta escriptura va ser

adjudicada la totalitat de la finca al matrimoni existent entre els compareixents, i d'acord amb l'article 552-11 del Codi Civil de Catalunya l'altre comuner, el senyor J.A. va rebre una compensació econòmica que no té la condició de preu ni d'excés d'adjudicació.

Que aquesta escriptura va ser autoliquidada oportunament el dia (...) de 2010 (expedient número (...) i que l'Agència Tributària de Catalunya mitjançant escrit rebut el dia (...) d'enguany ha comunicat a cadascun dels aquí compareixents una proposta de liquidació (...) i ...) que difereix de la practicada en virtut de l'autoliquidació abans esmentada. Aquesta proposta considera que els dos compareixents - que, com s'ha dit, formen un matrimoni- tenen la condició de comuners independents entre ells i que per tant la finca abans referida continua estant en comunitat.

La part reclamant formula les següents al·legacions contra la qualificació continguda en les anteriors comunicacions:

En primer lloc, perquè, tal com s'ha dit, els senyors (...) formen un matrimoni des de fa molts anys, matrimoni que dota d'un règim especial a les adquisicions fetes per ambdós conjugues, circumstància que està degudament contemplada en diversos articles tant del Codi Civil Espanyol (article 42 i següents) com del Codi Civil de Catalunya (articles 231-1 i següents). En concret l'article 231-2 del CCCat diu que el matrimoni estableix un vincle jurídic entre dues persones que origina una comunitat de vida, en la qual es cònjuges han de respectar-se, actuar en interès de la família, guardar-se llealtat, ajudar-se i prestar-se suports mutus.

Des de aquesta perspectiva jurídica, es evident pels que subscriuen, que l'adjudicació del local de negoci, entitat número (...) del carrer (...) de Barcelona, finca registral (...) del RP tres de Barcelona, prèvia dissolució de comunitat fins llavors existent, no es va fer a favor de dues persones o comuners independents, sinó que es

va portar a terme a favor del matrimoni constituït pels ara compareixents.

En segon lloc, perquè, en el supòsit que prosperés la qualificació proposada per l'agència tributària, podria interpretar-se que es penal·litza una actuació del matrimoni (...), efectuada en interès de la família, i que, per tant una adjudicació realitzada a favor d'un matrimoni té un tractament fiscal molt més desfavorable que l'efectuada a favor d'una persona individual.

En tercer lloc, perquè, d'acord amb el que s'ha dit, aquesta part entén que, de mantenir-se l'anterior qualificació es desvirtuaria la finalitat perseguida pel legislador de protegir les famílies.

En conseqüència formulem les presents al·legacions per tal que siguin revisades i deixades sense efecte les citades propostes de liquidació".

Les anteriors al·legacions van ser ateses per l'Agència Tributària, que va deixar sense efecte les liquidacions practicades.

Poble, independència i legalitat

El procés de participació ciutadana del 9N de 2014 ha estat el primer acte de sobirania del poble català des de 1714, que ha expressat, democràticament, la voluntat d'aconseguir la independència nacional i la separació de l'estat espanyol. Aquest fet ha provocat un canvi qualitatiu de la vida política catalana. Magnífica celebració del tricentenari de la pèrdua de les institucions històriques catalanes, a conseqüència de la implantació del regim borbònic a Espanya per Felip V.

La celebració d'una Consulta al poble català sobre la independència del país, promoguda pel govern de Catalunya, fou suspesa per part del Tribunal Constitucional a instància del govern del Regne d'Espanya. Davant d'aquest fet, la Generalitat de Catalunya prengué la iniciativa d'endegar un procés participatiu de la ciutadania, d'acord amb la normativa vigent, per poder recollir la seva opinió sobre la possible independència de Catalunya, mitjançant una votació gestionada per ciutadans voluntaris que arreplegarien les paperetes d'opinió de les persones que hi volguessin participar arreu del país.

Aquest procés participatiu fou també impugnat pel govern central provocant la seva suspensió, de nou, pel Tribunal Constitucional, convertint aquest alt tribunal en una nova versió dels vells tribunals d'ordre públic de la dictadura franquista.

Per cert, davant d'aquesta atropellia no fora adient la renúncia dels vocals catalans del tribunal? Ja fou prou indecorós el manteniment dels vocals catalans en el Constitucional que va carregar-se l'estatut d'autonomia referendat prèviament pels ciutadans catalans.

El 9N es produïren dos fets rellevants. Primer, tot i estar suspès el procés participatiu per l'estat espanyol, amb una activa campanya dels mitjans de comunicació i dels partits polítics espanyols per no participar-hi, gairebé el quaranta per cent de la ciutadania catalana va anar a expressar la seva opinió, 2.345.000 persones van participar-hi amb més d'un 80% dels vots a favor del Si-Si.

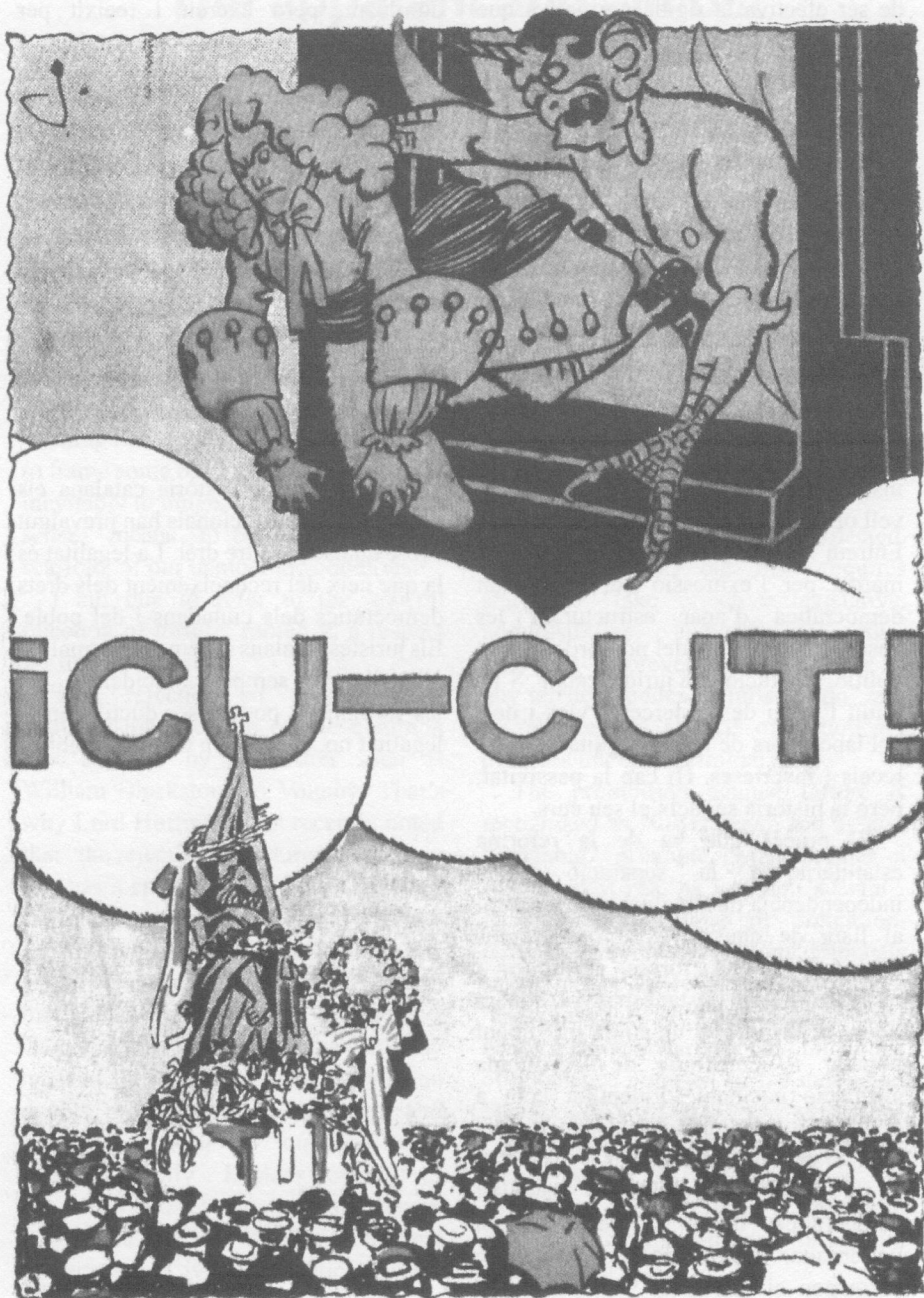
En segon lloc, el 9N es va trencar la legalitat jurídica espanyola i es va imposar de fet una legalitat catalana emergent. A partir de la legislació

autonòmica vigent sobre els processos participatius, del respecte al dret suprem de llibertat d'expressió per part del Govern de la Generalitat, i de la lliure voluntat dels ciutadans per manifestar les seves idees sobre el futur autogovern del país, tot garantint directament l'exercici democràtic d'expressió, foren molts els ciutadans que van acudir massivament a les taules que recollien ordenadament i formalment la voluntat de la ciutadania. Quina lliçó de democràcia! Quina alegria de sentiment ciutadà i nacional! Sense preveure-ho el 9N es va convertir en una manifestació d'identitat col·lectiva i de sobirania popular i institucional.

El 9N es va fer palès que el sentiment nacional del poble català havia aconseguit la majoria social i es preparava per arrabassar la sobirania política, econòmica i social del país, la independència nacional, mitjançant la construcció d'un estat propi i lliure gràcies a la conquesta del poder per la nova majoria. El 9N obre la porta de l'accés al poder sobirà del poble català.

La presa del poder pel poble es un procés de revolució democràtica que té per objecte l'assumpció del propi destí per la nova majoria dominant, per mitjans democràtics, tot desarticulant el vell ordre existent. Assistim al deteriorament progressiu dels mecanismes de

dominació establerts, alhora que deixa de ser efectiva la rígida normativa que els protegeix. Assistim a la complexa, però evident, substitució de les velles institucions opressores i dels subjectes que les gestionen, pels representants de la nova majoria social que utilitzen institucions autonòmiques vigents per posar-les al servei del moviment de transformació nacional i social del poder i de la voluntat democràtica del poble.

Com tantes vegades al llarg de la història, els canvis socials i polítics precedeixen als canvis legislatius i institucionals. Els ciutadans en primer lloc i els representants socials i institucionals es van posicionant entre el vell ordre i el nou que es va configurant. Entrem en un període de transició marcat per l'expressió de la voluntat democràtica d'anar estructurant les bases i els principis del nou ordenament polític, institucional i jurídic català. S'ha diluït l'espai de les terceres vies i dels col·laboradors de les ambigüitats. Hi ha recels i incerteses. Hi cap la passivitat, però la història segueix el seu curs.

El procés que va de la reforma estatutària a la separació i la independència de Catalunya ha madurat al llarg de deu anys de menyspreus i abusos de les forces polítiques i institucionals de l'estat espanyol, donant lloc a la formació d'un ampli moviment popular i democràtic de profunda afirmació nacional, d'identitat com a poble que vol construir el seu futur i recuperar la seva història.

En aquest context la legalitat democràtica troba el seu principi vertebrador en el dret a decidir que correspon al poble. El 9N ha estat la manifestació més clara de l'exercici del

dret a decidir, no reconegut per l'estat dominant, però exercit i reeixit per l'acció democràtica del poble català, que ara es prepara a fer-ho palès per la via d'unes eleccions plebiscitàries.

La proposta de formar una candidatura unitària per la independència i convocar d'immediat les eleccions al Parlament de Catalunya és el mitjà idoni per la celebració de les eleccions plebiscitàries a Catalunya. Aquest és també el missatge de l'Assemblea Nacional Catalana i la voluntat expressada per un milió vuit-centes mil persones el passat 11 de setembre i per dos milions quatre-centes mil persones el dia 9N.

Al llarg de la història catalana els drets ciutadans i nacionals han prevalgut sobre qualsevol altre dret. La legalitat és la que neix del reconeixement dels drets democràtics dels ciutadans i del poble. Els juristes catalans sabem que formalitat i legalitat no sempre coincideixen. En les formalitats podem ser dúctils, en la legalitat no, ens devem al nostre poble.

Ignasi Faura Ventosa
Advocat

The apparent and almost succeeded defeat of the struggle in favour of human rights because of the “Ticking time bomb scenario”

1.- INTRODUCTION.-

Firstly when we are approaching the “ticking time bomb scenario”, we have to frame some basis upon this debate are inevitably to hinge, but what in another sense, means to be the fundamental scaffold of our democratic countries.

I am due to refer to the general rejection of torture, rooted in a respect for human dignity.

That rejection of torture is a distinguishing feature of the common law, admired by authorities such as William Blackstone to Voltaire. That's why Lord Hoffmann has recently noted that “the rejection of torture by common law has a special iconic significance as the touch-stone of a human and civilized legal system”.

Then we cannot forget at all that the Common Article 3 of Geneva Convention, widely accepted by most of the countries of the World, no doubts prohibits “cruel treatment and torture”, as well as “outrages upon personal dignity”. Besides Article 5 of the Universal Declaration of Human Rights and Article 7 of the International Covenant on Civil and Political Rights affirm absolutely that “No one shall be subjected to torture or to cruel, inhuman,

or degrading treatment or punishment”. But still there is the United Nations Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CAT).

In fact, as obviously it is expected, prohibits torture, but also requires states to “take effective legislative, administrative, judicial or other measures to prevent acts of torture in any territory under its jurisdiction” and to “ensure that all acts of torture are offences under its criminal law”.

The prohibition against torture is recognized as “ius cogens” and a “non derogable” principle, what implies a fundamental rule as law can sustain”. It is clearly a type of obligation, recognized by the Nuremberg Tribunals as the “very essence”, pursuant to which “individuals have international duties which transcend the national obligations of obedience imposed by the individual State”.

Professor Daniel Kanstroom, recalls us, in his research paper “on “Waterboarding”: Legal Interpretation and the Continuing Struggle for Human Rights”, that:

“Human rights laws recognizes that certain rights may be suspended

by governments during a time of public emergency that threatens the life of nation and the existence of which is officially proclaimed. But the prohibition against torture –like those against slavery and genocide– is exempted from this provision. Such actions may never be done to anyone under any circumstances. Article 2 of the CAT provides “No exceptional circumstances whatsoever, whether a state of war or a threat of war, internal political instability or any other public emergency, may be invoked as a justification of torture.

Article 15 of the CAT makes clear that statements made as a result of torture are inadmissible in any proceedings.”

As a consequence of all that, we can state that one of the main premises of human rights, it is the inherent dignity of each person and the basic ideal of inalienable rights.

2.- OUR NEW HISTORICAL CONTEXT.

The Universal Declaration of Human Rights it is a successful fruit of the mid twentieth century, after two World Wars, and as a result of a coherent and farsighted compilation of previous declarations and covenants, jurisprudence, and philosophical doctrine and evolution.

That fundamental declaration comes from the “San Francisco Chart” (1945), and was adopted by the General Assembly of the United Nations, on the 10th of December 1.948.

But this past 20th Century probably finished on the 9th of November 1.989 when Berlin Wall fell, and most of the Communist Countries, somehow,

collapsed. The Cold war was ended, and new characters gradually entered the Global scenario: China, the Islamic Fundamentalism , Growing countries as Brazil, or India, ... and everything under the shade of United States of America (U.S.A.).

The pieces for the puzzle were now more than slightly different: new actors for a perpetual and a non-stopping changing world, with completely different ideas and, why not, ways of acting. China has proved spectacularly to grow economically under an Authoritarian ruling, probably a Dictatorship; parenthetically: absolutely away and extremely far from Democracy as a widely regarded and essential base for the Economical Progress in our Western System.

Inasmuch that we face that this 21st Century is completely different, it is when we start inevitably to discover new ways of interpreting what happens day by day, in much more than expected, violent world, where terror(ism), the new terrorism starts decisively to mark and determine laws and governments, and new different global wars have been started: war on terror, war on drugs, ...

Probably we would not be wrong at all if we considered that the 21st Century had started after the Twin Towers Attack, on the 11th 2001.

Not in vain, President Bush of the U.S.A., when he addressed his nation that day, started with these words:

“Good evening, Today, our fellow citizens, our way of life, our very freedom, came under attack in a series of deliberate and deadly terrorist acts (...) America was targeted for attack because we are the brightest beacon for

freedom and opportunity in the world. And no one will keep that light from shining" (...)

Alan Dershowitz reported in "Why Terrorism Works" (2.002) that "during numerous public appearances since September 11th 2001, I have asked audiences for a show of hands as to how many would support the use of nonlethal torture in a ticking-bomb case. Virtually every hand is raised".

Anyhow, what I am modestly meaning it is that the "ticking bomb" justification is surprisingly in force, and gradually spread in many governance and public acts and actions.

When we come to see the horrible abuses of detainees at Abu Ghraib, Baghram, and Guantanamo, we would not be absolutely wrong to conclude that not only it is not of the last century, but it is of our own new Century as well.

3.- THE TICKING TIME BOMB DILEMMA.

This is a thought and carefully crafted experiment that has been used in the ethics debate about whether torture can ever been justified. The scenario is commonly formulated as follows:

"Suppose that a possible perpetrator of an imminent terrorist attack, that

it is to kill many innocent people, is in hands of the authorities and that he will disclose the information needed to prevent that attack only if he is tortured. Should he/she be tortured?"

He will not confess. For certain, then the hypothetical suggests, we ought not to be too delicate or apprehensive to obtain out of torture the information to save hundreds of lives. Then consequences count, and abstract moral prohibitions must take in account the accounting cost of consequences.

Curiously, this concept comes from a novel "Les Centurions" by Jean Lartéguy which is set during the First Indochina War, and published about the 1960.

Thus, the "ticking time bomb" concept, seems to have been proposed against the liberals who believe in an absolute prohibition against torture. In fact Professor David Luban in his work "Liberalism, Torture, and the Ticking Bomb", suggests that the "idea is to force the liberal prohibitionist to admit that yes, even he or even she would agree to torture in at least this one situation": a nuclear bomb. "Once the prohibitionist has admits that, then she has conceded that her opposition to torture is not based on principle. Now that the prohibitionist has admitted that her moral principles can be breached, all that is left is haggling about the price. No longer can the prohibitionist claim the moral high ground.; no longer can she put the burden of proof on her opponent. She is down in the mud with them, and the only question left is how much further down she will go."

Therefore, it would be much better if there were a regulated procedure through

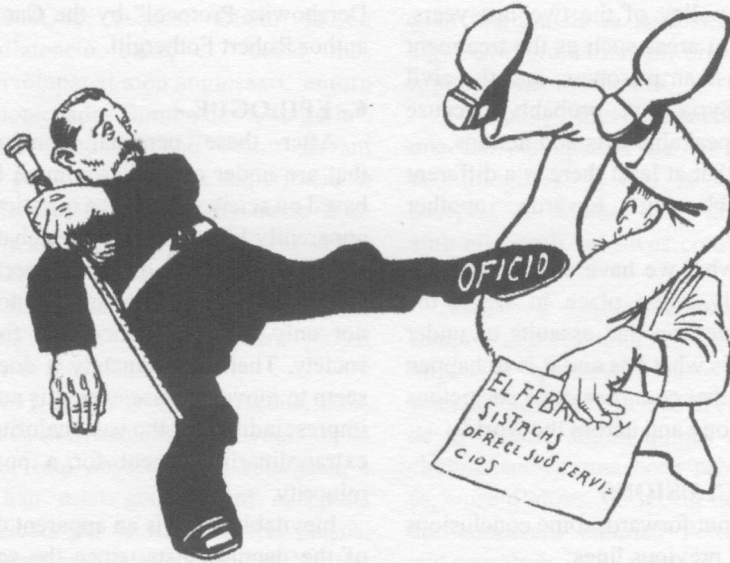
which an interrogator could request a "torture warrant" and that requiring a warrant would establish a paper trail of accountability. Torturers, and those who authorize torture, could be held to account for excesses. Dershowitz's suggested torture warrants, similar to search warrants and phone tap warrants, would spell out the limits on the techniques that interrogators may use, and the extent to which they may abridge a suspect's rights.

4.- THE PUBLIC DEBATES ABOUT TORTURE.-

As a matter of fact, the eventual time bomb scenario, it is not unreal at all, and what it is worse, it has been the touchstone to legalize torture system, as happened with the report of the Landau Commission of Inquiry in Israel, October 1987 "... when the clock wired to the explosive charge is already ticking, what difference does it make, in terms of the necessity to act, whether the charge is certain to be detonated in five minutes or in five days..."

But, much before the "ticking time bombs" concept has been widely used to justify and undertake repressive actions in very many situations, such as in the Argentinian Dirty War, the French Army in Algeria, the fight against Al-Qai'dah, ... in a way that this concept not only gained gradually a corner, but also a whole space all over the world, attaining a sort of grounding that has been very useful to face the "war on terror(ism)", and leaving the Declaration of Human Rights back to the 20th century.

Then it cannot be strange that in the context of the "war on terror", at the beginning of this 21st century, that

former Secretary Donald Rumsfeld when he referred to this technique tried to set clear that was only to be used "under carefully controlled conditions" since "only those we believe there is a prospect of gathering intelligence from that can save people's lives and therefore deemed by the U.S.A to be legitimate, indeed legal,...

In other words, the C.I.A. and of course, military police and even U.S. army has been using a series of intentional abuses of detainees, not only bordering but falling into evident torture, in some detention centres in Iraq, such as it was reported in Abu Ghraib during the Iraq occupation, that generated the Schlesinger Report.

In fact, U.S. administration has hardly tried to match the respect of human rights with certain interrogational tools used under the coverage of TBS, such as the "waterboarding" that has not ever been declared illegal, no matter it had

been considered, a torture, cruel act, an inhuman treatment" or even it shocked the conscience.

Another TBS consequence it is the "Guantanamo" detention centre, where terrorist suspects from Afganistan were confined by U.S. Administration, since it was unprotected by International or U.S. laws.

The point is that unfortunately the torture culture is still firmly in place, not withstanding official condemnation of torture, and that the White House, even during Obama presidency, matches that endless "war on terror", to a permanent emergency in which insists that its consequent emergency powers are over the limiting power of statutes and treaties.

In fact, on the very past 24th of November, the Republican Secretary of Defense, in the Democrat Government of Obama, Mr. Chuck Hagel has finally resigned, because he did not shared

Obama's policy of the two last years, specially in areas such as the treatment of Afganisthan prisoners, and the civil war in Syria, but probably because other unspeakable acts and actions, Is it true that at least there is a different breeze blowing towards another direction?

If all what we have commented has notoriously taken place in USA, the terrible question that assaults us under the TBS is what has and it is to happen in some other countries quite suspicious or not, along and across the world

5.- CONCLUSIONS

May I put forward, some conclusions out of the previous lines:

A) The TBS is far more than an ethic conceptr an experiment or even a fiction, since it is very common and useful to justify certain public actions that could lead to the use of torture in the middle of the war on terror.

B) Though there are many treaties, laws, statutes and covenances, where the torture is absolutely rejected and that are generally ratified by most of the countries and fully accepted by the community, disgracefully, torture is far to be eradicated, what it is the origin of an even more violent societies.

C) TBS dilemma is unfortunately to be on for a long time as long as the war on terror is engaged, or even longer, if any other sort of war is initiated.

D) Finally, the TBS debate nowadays is farther than a scientific question, a political option, or an university subject when in America there are some television series as "24" that often use TBS scenarios for dramatic effects, and even it is the subject of the drama "The

Dershowitz Protocol" by the Canadian author Robert Fothergill.

6.- EPILOGUE.-

After these personal conclusions that are under any other's much better based on science, there is a question that apparently I have eluded: the debate.

The edges of the debate are perfectly set and steady, well known and notorious not only for the science, but for the society. Then unfortunately it does not seem to move because even it is not that imprescindible for the vast majority, but extraordinarily urgent for a possible minority.

Inevitably there is an apparent defeat of the deontologists, since the society has accepted the fictional TBS, and got acquainted with it and not only understood but sympathised with its current and its consequently immediate application, as well.

Then, this social consensus will always condition and make practically impossible any future and credible sincere political reaction towards the daily and absolute rejection of torture under any circumstances, because nowadays it is just what it is not disgracefully happening , as evident as the mournful behead pf America cooperators as yesterday Peter Kasig's, not only as an example of violence but as a fatal consequence.

SIPNOSI: Aquest article és un toc d'atenció, sobre el debat, més desenvolupat al món anglosaxó, entorn a l'anomenada "Bomba de Rellojería". L'autor sosté que no estem davant d'un concepte ètic, un experiment o simplement una ficció. Es tracta d'un dilema més que útil per justificar certes actuacions públiques, que podrien desembocar en l'ús de la tortura en el context de la vigent "guerra global contra el terrorisme".

Tot i que hi ha molts tractats, lleis, estatuts, convencions i, convenis on la tortura està absolutament rebutjada, i que han estat generalment acceptats i ratificats per la majoria dels països, malauradament la tortura està molt lluny de haver estat erradicada.

El dilema de la TBS desgraciadament es mantindrà vigent mentre que la "guerra global contra el terror(isme)" estigui en marxa, o fins i tot si s'encetés alguna altra guerra global.

El debat sobre la TBS (Ticking Bomb Scenario) avui dia és més que una qüestió científica, o una opció política, o una matèria universitària, quan als Estats Units ja hi ha sèries de televisió com "24", en les que es fa servir el TBS per generar efectes dramàtics; i quan, també ha estat la base d'obres de teatre com el "The Dershowitz Protocol", de l'escriptor canadenc Robert Fothergill.

En realitat els límits del debat estan perfectament fixats, i són prou coneguts i notoris, des de fa temps, no sols per a la ciència ans per a la pròpia societat també. Però aquest debat és recurrent i sempre aporta més o menys els mateixos arguments, de forma que en casos com els d'aquest dilema, no hi ha urgència per superar-lo per a la

gran majoria de la societat, tot i que sigui extraordinàriament urgent per les minories inconformistes.

Per tant, inevitablement hi ha una derrota aparent de les posicions deontològiques, ja que la societat ha acceptat el dilema, s'ha familiaritzat amb ell i amb les seves conseqüències immediates.

Aleshores, aquest consens social sempre condicionarà i farà pràcticament impossible qualsevol reacció política, sincera i creïble, cap a la total erradicació de la tortura, siguin quines siguin les circumstàncies: una bona prova d'això és, entre d'altres, la recent decapitació del cooperant americà Peter Kassig, que no sols és un exemple de violència, ans una conseqüència fatal.

**Alvar-Josep Espinosa i
Brinkmann**

ELS TESTAMENTS DE CARLES II I ALGUNS NOTARIS DE L'ÈPOCA

Es commemoren enguany els tres-cents anys del final del setge de la ciutat de Barcelona per part de les tropes borbòniques de Lluís XIV, rei de França, i de Felip V/IV el seu net, rei d'Espanya.

No es pot parlar d'aquesta època i, en concret, de la cruenta guerra de successió a la Corona d'Espanya, amb seqüeles encara vigents, sense partir del regnat de l'últim monarca de la casa d'Àustria, és a dir, de Carles II.

Les freqüents malalties reials i la manca de successió van provocar negociacions constants entre els prínceps europeus per al repartiment dels territoris del regne, al qual era totalment contrari el rei Carles II. La mort del rei Carles II ha estat qualificada com a pretext per a la guerra que va tenir lloc a tot Europa, però segurament que també va ser una causa decisiva.

Investigacions recents, dutes a terme per professors de la Universitat de Santiago de Compostel·la, que han estudiat 3.000 familiars, de 16 generacions, del rei Carles II, apunten que aquest rei sumava dues malalties genètiques greus: deficiència combinada d'hormones hipofisàries (glàndula pituïtària que segrega fins a sis hormones diferents) i acidosi tubular renal distal (defecte en els conductes renals que provoca que l'àcid s'acumuli en el torrent sanguini), que van donar

lloc a la seva impotència, sense oblidar els continus matrimonis celebrats entre parents de la casa d'Àustria. Així s'expressen en un article publicat l'any 2009 a la revista científica PLOS ONE.

A banda d'aquest aspecte purament personal del Rei, la historiadora Sra. Maria Luz González Mesquita indica que, amb independència de la lluita civil dinàstica i internacional que es va desencadenar, hi ha una confrontació de dos projectes de societat i govern que als efectes propagandístics es representen en dues persones: Felip V i l'Arxiduc Carles III; és a dir, entre el model antiparlamentari i absolutista, o sigui el despotisme il·lustrat, i el model constitucionalista i parlamentari.

Hem de partir, doncs, de la situació personal del rei Carles II i per tant de cada un dels testaments que va atorgar cap a finals de la seva vida. En tot cas, estava acceptat per la noblesa i, en concret, pels Grans d'Espanya i per tant pel Consell d'Estat, que el rei anava a morir sense successió. D'altra banda, es trobava vigent el testament de Felip IV a favor dels Habsburg i en el qual exclouia la branca francesa.

Carles II va contreure matrimoni en dues ocasions, la primera amb Maria Luisa d'Orleans i d'Anglaterra (1679) i la segona amb Mariana del Palatinat de Neoburg i d'Hesse Darmstadt (1689),

SIGLE XVIII

Lluís XIV y el tip V. — ¡Yá no hay Pirineos!

SIGLE XX

El Raisuli y el Pernales. — ¡Yá no hay Estrecho!

sense tenir descendència amb cap d'elles.

El rei va arribar a fer fins a tres testaments, tots ells lligats a la seva voluntat que la monarquia hispànica no fos disgregada i com a reacció als anomenats tractats de repartiment dels territoris de la monarquia entre les potències europees.

El 1er. testament de Carles II, de data 11 de setembre de 1696, va ser atorgat pel Rei nomenant pel seu hereu al Príncep Josep Ferran de Baviera, nascut a data 28 d'Octubre de 1692, fill de l'Elector de Baviera i de l'Archiduquesa Maria Antònia d'Habsburgo.

El 2n. testament de Carles II és de data 11 de novembre de 1698 i el va atorgar en presència del comte Orpesa i davant del notari major del Regne, Antonio Cristóbal de Ubilla i Medina, marquès de Ribas. En aquest document Carles II torna a instituir hereu el príncep Josep Ferran de Baviera. Aquest testament va ser ratificat sense la participació del cardenal Portocarrero i del marquès de Mancera.

El 3r. i últim testament de Carles II és de data 2 d'octubre de 1700. La mort prematura de Josep Ferran de Baviera, esdevinguda a Brussel·les el 8 de febrer de 1699, als set anys d'edat, va fer que França i Anglaterra i les Províncies Unides dels països Baixos pactessin un Segon Tractat de Partició, el 3 de març de l'any següent, conegut com Tractat de Londres, signat al març de 1700, que establia que la corona espanyola passaria a mans de l'arxiduc Carles d'Àustria, mentre que la major part de les possessions de la Corona espanyola a Itàlia, a més de la "província" de Guipúscoa, passarien a la Corona francesa com a compensació.

Aquest nou Tractat va impulsar al Rei Carles II a atorgar aquest últim testament que va unit amb un codicil de ratificació de data 10 d'octubre de 1700. Mitjançant aquest darrer document testamentari, Carles II va llegar les seves possessions al segon fill de Lluís, el Gran Dofi i de Mariana Cristina de Baviera, Felip, Duc d'Anjou i nét del rei de França Lluís XIV. A la mort de Carles, el rei Lluís XIV de França va renunciar als acords del Tractat de Londres, acceptant així el testament de Carles II que afavoria clarament els seus interessos. Aquests factors van portar a la Guerra de Successió Espanyola.

La clau d'aquest testament era superar les prohibicions i renunciés de les infantes d'Espanya casades amb Borbons; així la clàusula 13ª del testament les salva dient que mai s'unirien les dues Corones de França i d'Espanya.

Segons relata Antonio Cánovas del Castillo, el dia 2 d'octubre de 1700, el rei Carles II, en decidir testar, sol·licità al cardenal Portocarrero que redactés el document en els termes en que el seu pare havia redactat el seu, i es va quedar a soles amb el cardenal, el qual va requerir la presència de Manuel Arias i Porres, cavaller de l'Ordre de Malta, President del Consell de Castella durant els regnats de Carles II i de Felip V, arquebisbe de Sevilla i cardenal, assistit de nou pel Notari Major del Regne Don Antonio Cristóbal de Ubilla i Medina, marquès de Rivas.

Es diu que el Rei Carles II tenia la intenció d'evitar una guerra civil i de portar pau als seus regnes, els quals s'havien de mantenir intactes. En tot cas, aquest darrer testament reial va ser fruit,

tal com diu la professora María Luz González Mezquita, d'una molt difícil decisió. En tot cas, és gairebé impossible saber si el Rei tenia suficient capacitat mental per decidir per ell mateix i quin fou el grau de pressions exercides sobre la seva feble constitució, ja a la vora de la mort, i també és ben difícil mesurar la influència aconseguida per alguns personatges del seu entorn, com ara el cardenal Fernández de Portocarrero, fill del comte de Palma del Río, i els seus aliats. En definitiva va prevaler l'opinió de l'ambaixador de Lluís XIV, el marquès, després duc, d'Harcourt.

L'historiador Antonio Domínguez Ortiz, al seu estudi del testament de Carles II, diu que aquest va mantenir la seva indecisió fins a l'últim moment. Els memorials del Consell d'Estat de dates 27 de setembre i 1 d'octubre remesos pel cardenal Portocarrero a favor de la solució francesa van afectar molt al rei. El rei va mantenir la seva indecisió fins a l'últim moment. Carles II va accedir a signar el testament que el Cardenal Portocarrero li presentava el dia 2 d'octubre, només després de rebre confessió de mans del Prímat i després de ser assetjat per la comissió religiosa que nomenada i estant al llindar de la mort.

El rei Carles II, moria el dia 1 de novembre de l'any 1700. El dia 8 de novembre s'anunciava l'elecció com a successor de Felip V/IV, Duc d'Anjou i nét de Lluís XIV de França, i com regent al Cardenal Portocarrero. No obstant això, d'acord amb les Constitucions de Catalunya, Felip V no podia ser rei doncs encara no havia jurat aquestes Constitucions. El rei Felip V/IV convocà les corts de Catalunya

en data 3 d'octubre de 1701, i jurà les constitucions i furs dels diferents regnes de la corona d'Aragó, Catalunya i Mallorca.

Els dies 8 i 15 de maig de 1702, respectivament els Països Baixos i Anglaterra declararen la guerra a França i a Felip V/IV. En data 16 de maig de 1703, Portugal reconeix l'arxiduc com a rei d'Espanya i declara la guerra a Felip V/IV. En 23 novembre 1703 el ducat de Savoia dona suport a la Gran Aliança i abandona Felip.

El 12 d'agost de 1703 l'Arxiduc Carles és coronat a Viena com a sobirà de la corona espanyola.

Després de diverses vicissituds de la guerra de successió, arribem a l'any 1711, quan, en morir sense descendents l'emperador d'Àustria Josep I, és designat successor seu el propi Arxiduc Carles, el seu germà, qui en el mateix any 1711 marxa a Viena per prendre possessió del seu càrrec d'emperador.

L'Arxiduc va nomenar Regent a Catalunya la seva esposa Isabel Cristina de Brunswik Wolfenbütel, amb qui havia tingut una sola filla, l'emperadriu Maria Teresa d'Àustria.

L'emperadriu, com a conseqüència del tractat d'Utrecht, marxa de Barcelona i queda designat com a virrei de l'Emperador el general Guido von Starhemberg.

Aquesta nova situació europea i internacional, fa que en 1713 Anglaterra accepti negociar la pau amb Lluís XIV i abandonar la Gran Aliança, signant amb Felip V/IV el 13 de juliol de 1713 l'anomenat tractat d'Utrecht. Posteriorment, en data 6 març 1714 França i l'Imperi Austríac signen la pau de Radstadt i de Baden, que posen fi a la guerra entre tots dos estats. Se suspenen els bombardejos sobre Barcelona iniciats pel Duc de Pòpuli el 25 de juliol de l'any 1713; Lluís XIV envia a Catalunya un exèrcit de quaranta mil soldats al comandament del duc de Berwick, i es produeix l'evacuació progressiva de l'exèrcit imperial en virtut de l'acord de l'Hospitalet.

El mariscal duc de Berwick, James Fitz James Stuard, arriba al setge de Barcelona el dia 6 de juliol de 1714, amb altres 10 batallons de soldats francesos, que s'uneixen als setanta que ja hi havia al lloc.

L'11 setembre de 1714, a les 15'00 h, es crida a la capitulació i al cessament de les hostilitats, als quals presta el seu consentiment el tinent mariscal de l'exèrcit defensor Antoni de Villarroel i Peláez, entrevistant-se amb el mariscal duc de Berwick els representants dels Braços i de l'Ajuntament. El 12 de setembre de 1714 té lloc la capitulació

que no va ésser signada mai pel Duc de Berwick, y s'obren les portes del castell de Montjuic. El dia 13 de setembre ocupen les tropes borbòniques definitivament Barcelona.

El 15 de setembre de 1714, a les 8 del matí, el Consell de Cent de Barcelona és suprimit. Estant reunits els consellers de Barcelona, es van presentar a la Casa de Ciutat representants del rei Felip V, i el notari i secretari del duc de Berwick, Salvador Prats i Matas va procedir a: 1) Llegir el Decret de Derogació i exoneració de les seves càrrecs de consellers; 2) Ordenar que lliuessin les gramalles de regidors municipals, i 3) Segellar les portes dels arxius, escriptories i arques de dipòsit.

ALGUNS NOTARIS DE L'ÈPOCA

La funció bàsica del Notari de garantir la seguretat jurídica en el dret privat, que permet l'ordenació justa i pacífica de la societat civil, es va continuar exercint pels notaris residents a Catalunya, ja fossin partidaris de l'Arxiduc o de Felip V, i per descomptat, obligats en general per les circumstàncies de la guerra.

Amb la signatura per part d'Espanya, representada per Felip V, i l'Imperi Austríac representat per Carlos VI, del tractat de Viena de 30 d'abril de l'any 1725, van millorar en certa manera les condicions del notariat. Va tenir lloc un augment de les peticions de revalidacions de títols de notari, que ja en aquests moments eren accessibles a tothom, amb independència de la seva filiació política.

Alguns notaris, gairebé tots notaris reals, van tenir gran influència en les actuacions polítiques i militars dels dos bàndols en la lluita.

Pel que fa al bàndol austriacista, podem destacar els següents:

1º).- Ramon de Vilana-Perles i Camarasa, nascut a Oliana l'any 1663 i mort a Viena l'any 1741. Fill del notari de Barcelona, Ramon de Vilana-Perles i Ribes, va ser l'últim Protonotari de la Corona d'Aragó. Va ser conseller de l'emperador, canceller i cap de la diplomàcia imperial. President del Consell d'Espanya i després de Flandes. Va fer construir l'hospital dels espanyols a Viena i la seva Biblioteca Nacional. Va ser nomenat per l'arxiduc marquès de Rialb i ja emperador comte de l'imperi.

2º).- José Llaurador i Çatorra, nascut i burgès de Vilafanxa del Penedès. Va contraure matrimoni amb María Emmanuela Vilana-Perles i Camarasa, per tant era cunyat de Ramon Vilana-Perles. Va ser al principi escrivent del seu sogre, Notari de Barcelona. Durant el setge, juntament amb Juan Francisco Verneda, es va encarregar de l'aprovisionament i pertrets militars dels sitiats. El seu fill, Ramon Llaurador, exiliat a Viena, va ser nomenat quart secretari del Despatx Universal de l'Emperador en 1715.

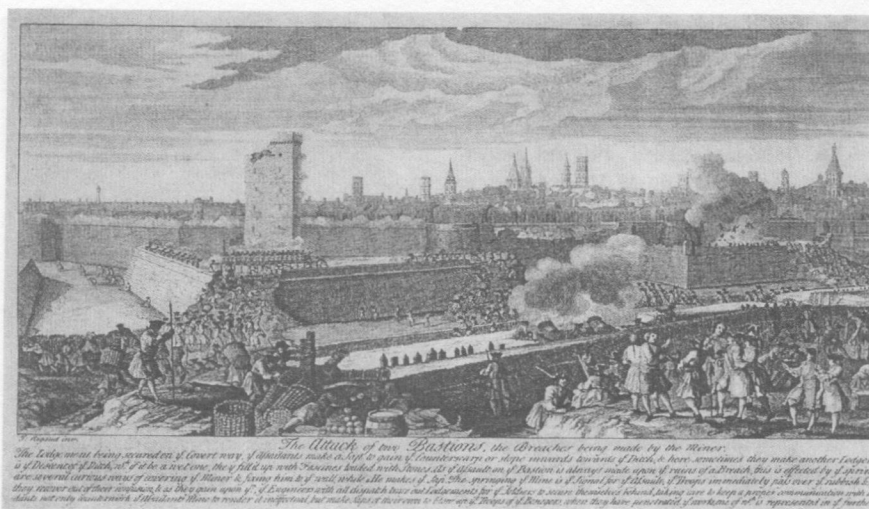
3º).- Juan Francisco Verneda. Va ser secretari del protonotari que era el seu cunyat Ramon de Vilana-Perles. Casat amb Hipólita Vilana-Perles i Camarasa. Va ser ennoblit per l'emperador a Viena amb el títol de comte de l'imperi i enviat a Barcelona, durant el setge, com a agent secret de l'emperador i del seu cunyat, fugint per mar a Mallorca el dia 14 de setembre de 1714. Va ser designat oficial major de la Secretària d'Estat i de Despatx Universal de l'emperador, càrrec que va ocupar també a Sardenya i més tard al ducat de Milà.

D'altra banda, cal destacar que en dues ocasions els notaris com a corporació, en aquest cas austriacista, es van distingir militarment:

Segons explica l'historiador Santiago Albertí, en la matinada del dia 11 de setembre de 1714, després de duríssims combats, van quedar desguarnides les ruïnes del convent de Santa Clara, el que va permetre l'entrada i la seva ocupació efectiva per alguns batallons borbònics disponibles. En aquell moment, va arribar la 1ª companyia de Notaris públics del II batalló (Immaculada Concepció) de la Coronela al comandament del capità Josep d'Oliver i de Boteller, comte de Camprodon. Aquest, adonant-se que era l'única unitat en poder cobrir tot aquell front, decideix sacrificar-se, penetrant en el convent de Santa Clara a la baioneta calada, en una càrrega que fa retrocedir els batallons borbònics, que després d'obtenir reforços aconsegueixen ocupar de nou les ruïnes del Convent, però va quedar paralitzat l'avanç definitiu cap a la basílica de Santa Maria del Mar i l'ocupació de la ciutat.

De la Companyia van morir en la lluita 46 notaris públics, a més del seu

capità Josep d'Oliver i de Boteller, Comte de Camprodon i el seu tinent Vicente Duran.

També la 1a companyia de Notaris reals del III batalló (Santa Eulàlia) de la Coronela, al comandament del capità Carles d'Oliver i de Boteller, va participar en el setge de Barcelona, el dia 11 de setembre de 1714.

Pel que fa al bàndol borbònic podem destacar els notaris següents:

1º) Salvador Prats i Matas.- Fill del notari de Figueres Bonaventura Prats i de Brígida Matas. Va ser el secretari del Mariscal Duc de Berwik els últims mesos dels fets i va intervenir en la redacció de la capitulació de Barcelona el setembre de 1714. Secretari de la Reial Junta Superior de Govern i Justícia del Principat, Escrivà o notari principal de cambra i govern de la real Audiència. Col·lector de penes de cambra. Administrador del dret del segell. Director de l'Arxiu Reial de Barcelona, avui Arxiu de la Corona d'Aragó. Receptor dels drets de

provisions i sentències. Redactor de la Reial Cèdula que estableix el Reglament de l'Ajuntament de Barcelona, donada a Sant Llorenç el Reial en 1718.

2º).- Rafael de Cortada i de Cabanyes, baró de Maldà, nascut a Barcelona, era fill de Jaume de Cortada i Sala, mercader de Barcelona, nomenat baró de Maldà l'any 1667 pel rei Felip IV. Habilitat en les Corts de 1701, va ser capità de l'exèrcit borbònic de Felip V, més tard va ser un dels encarregats per a la supressió del Consell de Cent de la Ciutat de Barcelona. Va ser designat Agutzil i Escrivà de cambra de la Reial Audiència de Catalunya, també va ser Ministre del Reial Consell de Castella i magistrat de la Cancelleria de Valladolid.

3º).- Pere de Cartellà, olim Desbach i de Cartellà, senyor de la Força de Cartellà, de Maçanet de la Selva. En data de 1702 va rebre de Felip V el títol de Marquès de Cartellà. Al principi va ser austriacista, però en la Junta de Braços de 1713 es va declarar partidari

incondicional de Felip V. Una vegada ocupada Barcelona per l'exèrcit del mariscal duc de Berwik, va manifestar que havia estat perseguit pels partidaris de l'Arxiduc, va ser confirmat per Felip V en el seu títol de Marquès de Cartellà i va ser nomenat regidor de l'Ajuntament de Barcelona.

Finalment, ens plau fer una breu referència al Decret de Nova Planta de data 16 de Gener de 1716, contingut en la Novíssima Recopilació, llei 4, títol 9, llibre 5, que si bé va acabar amb tot el règim jurídic públic del Principat de Catalunya, va respectar l'existència del Col·legi de Notaris de la ciutat de Barcelona.

Aquest Decret va ser redactat per José Patiño i Rosales, nomenat superintendent de Catalunya. Va ser a més, Secretari d'Estat i Ministre o intendent general de la Marina Real, havent creat el cos de Guàrdies Marines, i, a més, va reorganitzar l'Armada amb la redacció d'unes noves Ordenances. Va estar assistit en tot moment pel jutge català de la Reial Audiència, Francesc Ametller i Perer, partidari de Felip V/IV.

Efectivament l'apartat I del citat decret comença dient "Per Decret de 9 d'octubre pròxim vaig ser servit a dir, que havent amb l'assistència divina i justícia de la meua causa pacificat enterament el Principat de Catalunya, tocava a la meua sobirania establir govern en ell, i donar providències perquè els seus habitants visquin amb pau, quietud i abundància".

L'apartat 35 d'aquest Reial Decret sobre Establiment i Nova Planta de Govern de Catalunya diu: "trobat informat de la legalitat i perícia dels notaris de nombre de la ciutat de

Barcelona, comandament, que es mantingui el seu col·legi; i si sobre les seves ordenances i la resta hi ha una cosa que prevenir, em consultarà per l'Audiència: i ordeno que un dels ministres de l'Audiència civil sigui protector, i assisteixi a totes les juntes del col·legi, i se li avisarà abans de tenir-ne.

Es tracta, doncs, d'una disposició de Felip V i els seus ministres, en què es fa el reconeixement explícit de la qualitat, honestat i bon fer dels notaris. Per aquest Reial decret desapareixen diversos organismes catalans: la Generalitat, els Braços, el Consell de Cent, i també es van substituir les vegueries per corregiments, i va desaparèixer el català de la Reial Audiència. Va quedar subsistent, en canvi, el Col·legi de Notaris Públics de la Ciutat de Barcelona, però sotmès al Consell de Castella.

BIBLIOGRAFIA:

L'Onze de Setembre, de Santiago Albertí.

L'aportació dels notaris a la sociedad catalana, de Sebastià Solé i Cot i Pere Verdés i Joan.

El Almirante de Castilla y la Nobleza Castellana, de Maria Luz González Mezquita.

Crisis sucesoria en la monarquía española y el Cardenal Portocarrero, d'Antonio Ramón Alonso Peña.

El dret català i l'implantació a Catalunya del model castellà, d'Arcadi García Oms.

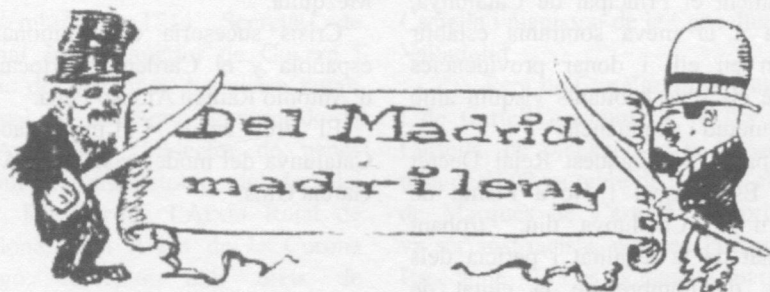
NOTARIAS

Consultori del Doctor Escrivà

-Doctor, tinc entès que a finals d'octubre d'enguany, uns quants notaris (no gaires) d'aquest i d'altres Col·legis espanyols es va reunir al monestir de Sant Benet, per celebrar una Jornadeta notarial que van anomenar de Sant Idem, en el transcurs de la qual, segons s'explica en la salutació tramesa, es va parlar dels notaris socialistes (la vertiente social del notario), dels notaris ludòpates (la apuesta tecnológica), i dels notaris funcionaris i aventurers (la función de los colegios y los nuevos retos). Aquestes eren, segons sembla "las principales cuestiones a repasar, que acaecerán", i sobre les quals calia "reflexionar, intercambiar y debatir", ja que "centren la actualidad notarial" (copio literalment; tot indica que el redactor de la presentació es trobava una mica nerviós, i es va oblidar de

dir-nos quins productes s'havien d'intercanviar).

No sé, doctor, però aquesta Jornadeta de Sant Benet és força misteriosa: tenint el compte el caràcter tan general dels temes tractats, la seva discutible connexió amb el món real i el fet tan singular que entre els assistents es trobés un notari que actuava com a mag internacional, estic per dir que aquests notaris es van reunir, no per parlar de les xorrades de sempre, sinó per practicar algun número de màgia negra o de bruixeria, amb l'objectiu de transformar els notaris assistents en èmuls d'Harry Potters que, amb la seva vareta màgica, convertissin els testaments en herències, les compres de places d'aparcament en vendes d'edificis per plantes, i les societats nova empresa en empreses internacionals fusionades.

No està d'acord amb mi, doctor?
(Ciril Burning)

-Em sembla, Ciril, que no has sabut copsar el caire intimista que tenia aquesta jornada de Sant Benet. Jo tampoc vaig ser-hi, però pel que m'han dit, tot es va fer sense gaire soroll, fins i tot els notaris catalans que van assistir eren,

amb alguna excepció, força pactistes (els han educat així) i ningú d'ells va pronunciar cap inconveniència quan, per part d'un grup de notaris assistents es va menystenir el tema de l'ús del català en les escriptures, que, malgrat l'Estatut i el temps transcorregut, continua essent escandalosament exigü.

Estimat doctor Escrivà: sóc un advocat català de centre esquerra que tinc una única filla: notària, jove, soltera i número dos de la seva promoció. Es diu Elisenda Maria. Fins ara era l'orgull de la família i del partit; tothom volia estar amb ella i festejar-la, però d'un temps ençà, les males companyies l'han portada per un camí que si no és el de la perdició, poc li falta per ser-ho. Imagini's, doctor, que l'Elisenda Maria s'ha fet militant del partit popular i escriu articles de vibrant espanyolisme per a una revista de Madrigal de las Altas Torres i fins i tot ha enviat una carta al diari de títol tan contradictori com ara "El Pensamiento Navarro". Tant anar al Col·legi Notarial a sentir conferències de magistrats envellits i de professors casposos, tant estar en contacte amb notaris que només parlen de números

i aranzels, tant parlar castellà i només castellà, l'han transformada en una altra Elisenda. No la reconec. Tinc por d'hacer engendrat una filla botiflera. Què puc fer per recuperar-la, doctor? Jo pensava oferir-li la botiga de queviures que la meva dóna té al Born, que avui dóna més que molts despatxos notariais. (Desideri Pujol)

-No t'has d'amoïnar, amic Desideri, ja saps que els joves busquen el seu camí, i que sovint aquest camí no coincideix amb el dels pares. Dedueixo que dins la vostra família, l'Elisenda Maria està intentant viure a contracorrent, potser perquè durant molt de temps va haver de fer-ho en una direcció que no li acabava de fer el pes. Has de reconèixer, Desideri, que això de ser notari no és gaire engrescador per una noia jove, especialment en temps com els actuals, tan virtuals. Estic convençut que l'Elisenda aviat s'adonarà que això d'anar a sentir moltes conferències, siguin els que siguin els conferenciats, no està fet per ella, com tampoc ho està el publicar articles en revistes tan llunyanes i tan navarreses. Temps al temps, i res de posar-li una botiga al Born. Les botigues pels botiguers, i els notaris no ho són de botiguers, no ho haurien de ser.

-Querido Doctor Escrivá, estoy bastante preocupado, porque últimamente uno de mis tres hijos, Leonardo, pese a haber recibido, igual que sus dos hermanos notarios, una muy completa y española educación católica en el Colegio del Sagrado y Doloroso Hermano Rafael, me está saliendo rana: no solamente se ha matriculado en un curso de catalán intensivo en un

Instituto laico, sino que también, según me explica mi primo el catedrático emérito Don José María de la Cruz y de la Soga, participa en las asambleas de facultad de una manera activa e incluso es aplaudido cuando se opone al uso de otro idioma que no sea el catalán. Conmigo se niega a hablar y a su pobre madre solo le dirige la palabra para decirle que salga más de casa y deje de hacer tantas comiditas. Doctor: necesito inflingirle algún castigo corporal. Espero su ponderada recomendación (Silverio Antonio de la Soga y del Condón)

-Mai no he cregut que sigui una bona pedagogia la de castigar els fills ni, per suposat, a les filles. Pensi, amic De la Soga, que és bo que les nostres relacions amb els fills s'allarguin tota la vida i que els càstigs el que fan és allunyar-los de nosaltres, sovint per sempre. Perdoni, De la Soga, però no ha pensat per un moment que vostè pot estar equivocat? El seu fill només reivindica un espai al món però si vostè l'amenaça amb càstigs corporals o espirituals, potser voldrà també un altre cognom.

-Doctor rar: la meva mare, que acaba de complir 96 anys (que Déu conservi a la terra) de tant en tant té algun lapsus i, quan es posa a parlar amb els desconeguts els explica tota la seva vida, la real i la inventada, que és més llarga que la primera. Per a ella tots ho són de desconeguts i per això no té cap problema a explicar-los el que sigui: sense anar més lluny, el dia de tots sants, en un bar de Sant Andreu, es va adreçar a una parella de mossos d'esquadra i els va dir que el seu fill no la deixava casar-se perquè no volia que portés talons d'agulla i que, és clar, ella sense talons no podia anar a l'altar, a cap altar. Els mossos van quedar bocabadats, especialment la mossa, que crec que fa servir talons d'agulla per a les seves intimitats. Vostè em recomanaria que incapacités la meva mare, com ja he fet amb el meu pare, els meus germans més grans i la meva esposa? (Basili Ayudarte)

-No et recomano res, Basili, perquè veig que ets un home molt resolutiu i no necessites consells. Només m'agradaria

saber què és els que et va impulsar a incapacitar a tanta gent, i quina mena de jutge ho va consentir. En tot cas, abans d'anar per la incapacitació de la teva mare, hauries de pensar si no seria millor que t'autoincapacitessis tu.

-Doctor terrestre: visc en un poble d'alta muntanya els habitants del qual, per entretenir-nos, ens expliquem històries, a voltes verídiques, a voltes no tant verídiques (més o menys com si fos el Decameró, però d'alta muntanya). L'altra dia la meva veïna Maria Rufina, que per motius professionals viatja una mica (és santiguadora) ens va explicar una història de notaris: diu que diuen que un notari de Madrid, que fins fa poc estava podrit de diners, ara, amb la cosa de la crisi, s'ha apuntat a l'atur, i que li han denegat la prestació corresponent perquè no ha volgut matricular-se a un curs de formació que donava una exregistradora de la propietat que ara exerceix de prostituta de luxe. Ha al·legat motius morals. Què li sembla, doctor? (Benet Quintà)

-Sincerament, Benet, a banda que aquest suposat notari de Madrid em sembla d'una moralitat força rígida, considero que la història explicada per la teva veïna Maria Rufina és força inversemblant: he consultat els meus arxius i no em consta que hi hagi hagut mai cap exregistrador o exregistradora de la propietat que s'hagin reconvertit en prostitutes de luxe; en tot cas es reconvertirien en prostitutes normals, Benet, com alguns notaris que coneixes.

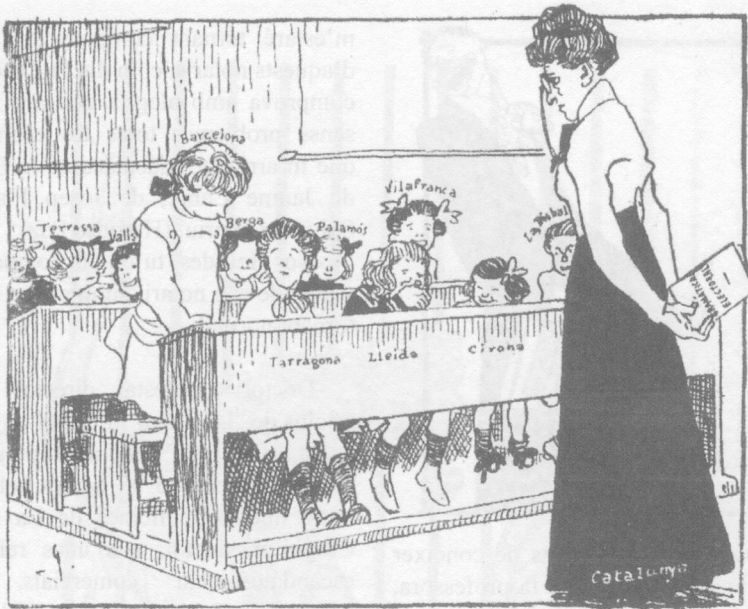
Històric Doctor: Històricament no han faltat notaris que, com el meu difunt marit, han considerat que calia imposar

un uniforme comú a tots els fedataris espanyols, un uniforme que aquests poguessin lluir en les festes senyalades, com ara el dia de Sant Joan Ante Portam Llatinam o el de la Verge de la Bona Lletra (que, segons tinc entès, també va ser erigida patrona del Notariat durant un curt període de temps). Aquesta idea, per raons que desconec, no va prosperar i el meu marit va morir sense haver pogut estrenar el seu preciós uniforme. En canvi, algun notari de Barcelona sí que va aconseguir, no fa gaires anys, que els seus empleats vestissin un mateix uniforme de color blau, i que portessin una insígnia identificativa de la notaria a la qual pertanyien. Aquesta pràctica però, tampoc no es va estendre, no sé perquè.

Com és que els notaris i els seus empleats encara no tenen un puto uniforme, doctor? (Saturnina Daró)

-No ho sé, Saturnina, però no t'exaltis; hi ha altres professions que

tampoc van uniformades a les festes; sense anar més lluny, les Registradores i els Registradors també es vesteixen de qualsevol manera, i a vegades fan tanta pena com les notàries i els notaris.

De tota manera, Saturnina, pots cercar la uniformitat del notariat en altres àmbits diferents del dels vestits i de les insígnies. M'han explicat que al Col·legi Notarial de Catalunya, per exemple, és força difícil trobar notaris que tinguin interès per escoltar una conferència d'un catedràtic de dret constitucional sobre el dret a decidir (La Junta Directiva, no permet aquest tipus de conferències; prefereix convidar a professors com Ramon Tamames, partidaris del dret a no decidir). A mi em costa de creure que tots ells (els notaris, no els Tamames) tinguin un pensament uniforme sobre aquest o altres temes; em resulta molt rar.

No sé si tot això que t'explico et servirà de consol, Saturnina. Si t'inquieta, sempre et queda l'opció de vestir-te amb l'uniforme inèdit del teu marit i sortir al carrer en les festes senyalades. Si vols, et puc acompanyar (tinc un uniforme de follet que t'encantarà).

-Doctor egregi: avui es compleixen trenta anys d'ençà que vaig prendre possessió d'un Registre de la Propietat en terres catalanes i, per bé que gairebé el noranta per cent de les escriptures que es presenten a la meua oficina continuen estant redactades en castellà, hi ha una exígua minoria de notaris (no arriba al deu per cent) entestats a fer els documents en català, de manera que finalment m'he decidit a pagar de la meua butxaca una professora de català que havia estat clienta meua, per tal que m'ensenyi els rudiments de la

gramàtica fabriana. Abans de conèixer la Roser, que així es diu la professora, jo pensava que aquesta minoria de notaris catalanistes estaven influenciats per l'onada de nacionalisme retrògrad i obscurantista que ens envolta i, per tal de fer-los una mica la punyeta, qualificava les seves escriptures amb tot tipus de defectes formals que jo mateix m'inventava (per exemple, els deia que no em constava que el carrer Consejo de Ciento havia canviat el nom pel de Consell de Cent, i els demanava que m'aportessin la pertinent certificació municipal). Amb la Roser vaig descobrir que aquests notaris no estan influenciats per cap onada, sinó que ells mateixos són una onada, de moment controlable i no gaire perillosa, però que convenia vigilar de prop. Com que tenia força temps lliure, vaig estar un temps a l'aguait dels seus moviments i discursos abrandats, i llavors vaig descobrir que la revista Àpoca és molt més divertida que el pamflet "Registadores de España". I així, enganxat com estic a la lectura de textos en català, em pregunto si

m'estaré tornant company de viatge d'aquests notaris, com diu la Roser, que comprova amb alegria que ara inscriu sense problemes totes les escriptures que m'arriben redactades en la llengua de Jaume Cabré, de Josep Pla i de Salvador Espriu. (Herodes Foz)

-No, Herodes, tu no ets company de viatge de cap notari; simplement t'estàs tornant normal.

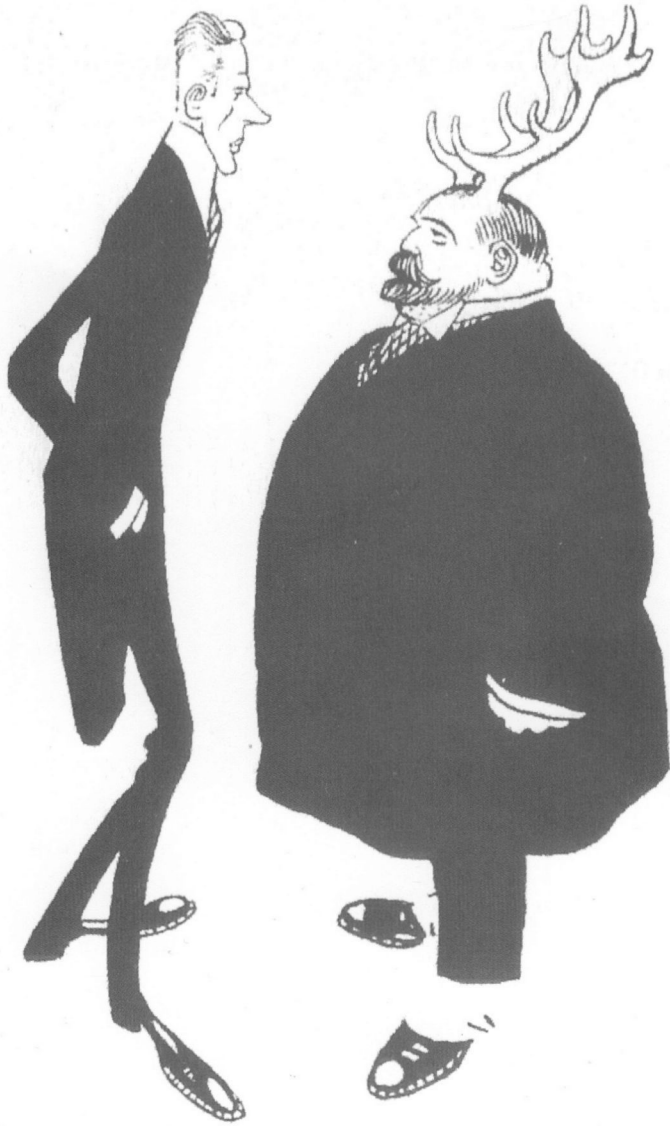
-Doctor: he estat director d'una oficina de "La Cuixa" d'ençà l'any 1977 i ara, que estic feliçment prejubilat, ja puc dir el que sé de les relacions entre notaris i oficines de La Cuixa. Cregui'm, doctor, són unes relacions escandalosament comercials, d'un "do ut des" desvergonyit, del tipus tu em poses tants mil·lers d'euros a la caixa de La Cuixa, i jo et donaré tantes hipoteques i/o pòlisses mensuals. L'elecció de notari per part del client només es respecta quan no queda altre remei. Ells la negaran, però la realitat és aquesta. No cal dir que d'aquesta situació són còmplices no solament els notaris comissionistes i els empleats de les oficines bancàries que negocien amb hipoteques, sinó també els òrgans directius del Notariat i els consellers de "La Cuixa" que fan la vista grossa o que, valent-se de la seva posició, reconduïxen determinades operacions cap a uns concrets despatxos notariais, a canvi del que tots sospitem que es dona a canvi. Com és, doctor, que la Fiscalia no intervé i, amb ajuda de la policia, munta una operació que es podria denominar "Escrivania d'Or"? Jo podria proporcionar-los la relació de fedataris implicats, que curiosament cap periòdic no m'ha volgut publicar (Felip Pardell)

-La Fiscalia, amic Pardell, no acostuma a intervenir d'ofici en aquests temes, però si tu fas l'oportuna denúncia, és possible que s'obri una investigació, l'èxit de la qual dependrà dels documents que es puguin investigar, i de la voluntat d'arribar fins el fons. En

aquest mateix número d'Àpoca es recull una carta del defensor del client d'una entitat bancària que diu que ell no pot obrir una investigació si no hi ha una denúncia concreta. Potser ha arribat el moment de preguntar-se a qui defensen els anomenats defensors dels clients.

Els dibuixos reproduïts en aquests número d'Àpoca procedeixen del llibre "Junceda", de Josep Maria Cadena, Barcelona 2014)

*"Ni la cadena ni la V. La major fita de l'independentisme és haver aconseguit que
uns notaris treballin de franc"*